

alia aliis pars seqvenda & frequentanda diligentius est. Elegantissimus hic *Edmundi Richerii libellus*, qvi *Obstetrix Animorum* inscribitur, ac prudentem docendi & discendi methodum contineat, consuli meretur. Sed nobis pro Facultatu, in quas literarum studia hodie distincta sunt, varietate, ordinem usumque hujus vel illius eruditionis breviter studiosae juventuti commonstrare, nunc animo sedet.

CAP. II.

De varietate eorum, qui bonarum literarum Studiosi in Academiis audiunt.

§. I.

OMNES, qui eruditionis causa literarum studiis incumbunt, & inde Studiosi, trito apud nos vocabulo, nunc appellantur, certae eruditionis parti, quæ *Facultas* vulgo dicitur, operam suam potissimum addicere solent. Hinc in quatuor velut genera, secundum Facultatum nomina, illos distingvi notis-

simum est. Prima *Facultas Theologica* ; secunda *Juridica* ; tertia *Medica* ; quarta *Philosophica* appellatur.

§. 2.

Heic quisque illam studii partem seu Facultatem amplecti debet, quam vel ingenii vires, vel fortunæ & conditio- nis vitæ suæ ratio, vel occasio, vel viri prudentes svaserint. Non enim omnia ingenia omnibus apta sunt. Nec ulli facilè hæc ingenii felicitas obtin- git, ut capax omnium, &c., quicquid moliatur, efficiat feliciter. Itaque se- cum quemque habitare oportet, statue- re quoque mature, quo tendere, quemque scopum defigere studiorum in Acade- miis tractandorum velit. Ubi ingenia discentium mature explorare conve- nit. v. *Edm. Richerii Icon. Animorum e. IV. §. 6. seqv.*

§. 3.

Ergo consultandum ante & dispici- endum diligenter est, an Ecclesiæ, an foro, an aule, an scholæ aliquando in- servire

servire velit & possit. Difficile enim
 satis & longum ad veram eruditionem
 in quacunqve facultate obtinendam,
 est iter: tanto itaqvē magis, habita in-
 genii & fortunæ ratione, meta præfi-
 genda est, & vitandæ ambages sunt,
 quo brevior est vita, quam in Acade-
 miis exigere datur. Optandum foret,
 ut imperantes selectum ingeniorum fa-
 cerent mature, ac cui potissimum vitæ
 generi destinari hic aut ille debeat, in-
 dicarent: quo certi de scopo, omnia ea,
 quæ hue faciunt, rectius tractare pos-
 sent. Constituto autem forte studio-
 rum scopo & fine, illæ partes eruditio-
 nis seqvendæ & freqventandæ diligen-
 tius sunt, qvæ ad hunc præcipue faci-
 unt; ne diverticulis studiorum postea
 deceptus, aut erroribus implicitus, vel
 nunquam, vel tardius, quò coepit, per-
 veniat juvenis. Notum Alexandri M.
 celeusma h̄c valeat: Mn̄d̄s avaballé-
 mev Ⓛ

§. 4.

Qva in re, si qvi parum fortassis sibi ipsi consulere possunt , prudentiores audiant magistros, ducesqve eligant & monitis eorum fideliter obseqvantur ; ut qvæ in publicum utilitatis multum præstare possint, addiscant , omisssis inanibus scholarum nugis. Sed heic, ut jam monui, qvemqve tum ingenii, tum fortunæ suæ rationem simul habere oportet. Si qvis indole felici, & benigna simul gaudet fortuna , aut commoda fruitur studendi occasione ; is omnes illas disciplinas & artes, qvæ ad scopum suum ullo modo faciunt , ordine certo ante discat, qvam ipsum, ut loqvuntur, Facultatis certæ studium aggrediatur. Qvibus vero curta suppellex domi est, nec diu in Academiis commorari licet ; iis vel maxime svadendum est , ut viæ compendio usi, statim ac in Academias venerint, in illa studiorum Facultate sedulam & præcipuam collocent industriam, qvam semel amplexi sunt. Val-

lers

DE VAR. STVDIOS. ACAD. II

lere enim tum maximè debet illud Enniani Neoptolemi scitum, apud *Gellium l. V. c. 15. Paucis philosophandum;* in primis, ubi in scholis trivialibus ante lingvarum & artium vulgarium studia excoluerint, atque vitæ & doctrinæ Academicæ sese præparaverint. Tunc lectione, auditione & meditatione opus est. confer *Richerii Icon. Animor. c. 3. § 9.*

§. 5.

Nos jam his velut in proœmii vicem præmissis ordinem & methodum tum in studio *Philosophico*, tum *Philologico*, & aliis doctrinæ partibus partitim ostendere parabimus, indicaturi simul autores, qui in quaque parte juvenibus evolvendi sedulaque manu versandi sint. Deus, qui autor ordinis & fons omnis sapientiae est, regat nos spiritu suo, ne dum viam sapientiae querimus, in devia ipsimet deflectamus.